

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIO I ADMINISTRACIO

PERLA, 2.—REUS
TELÉFON N.º 168
NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 193

Reus, diumenge 25 d'Agost de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIO

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

SABONERIA QUEROL

Fàbrica: Carrer Boule (darrera el Teatre Fortuny)-Tel. 318

	Pessetes	Pessetes
Classe Extra, blanc, Quintá (4'6 kgs.)	a 55'50	Arroba 13'90
" Superior "	54'—	" 13'50
" Primera "	50'50	" 12'65
" Segona "	46'50	" 11'65
" Tercera "	44'05	" 11'15
" Corrent "	40'—	" 10'—

FRANC FÀBRICA

ENFERMETATS DELS NOIS

Pel metge especialista Francesc Figuerola

DE L'HOSPITAL CIVIC-MILITAR I DEL DISPENSARI MUNICIPAL

LABORATORI de SEROLOGIA I BACTERIOLOGIA

i d'anàlisi químic aplicat a la clínica

REACCIÓ DE WASSERMANN

Carrer de la Font, 12.-Reus

Consulta de 3 a 5

SE VEN

un taller de cerralleria mogut amb força motriu i instal·lat en lloc molt cèntric. Per a informes an a aquesta impremta.

CRÒNICA ESTRANGERA

Les nacionalitats de l'Àustria-Hongria

El diari radical alemany «Berliner Tageblatt» ha publicat un article, molt interessant, del diputat austriac Zenker sobre el problema de l'Àustria-Hongria.

Després d'esmentar les dificultats

amb que han xocat els ministeris Von Seidler i Hussarek per a obtenir l'aprovació dels pressupostos provisionals, declara Zenker que cap Govern aconseguirà resoldre el problema austriac, perquè no és un problema de govern, sinó un problema de nacionalitats. Tota temptativa per a edificar una Àustria nova damunt la base de l'unitarisme de l'Àustria actual, ha de fracassar forçosament. L'únic mitjà de

restablir la pau interior és una avenença de poble a poble, sobre la base del dret de lliure disposició, el qual, diu, no hauria de tindre altres sinó les condicions d'existència de un Estat comú.

La qüestió—ategeix—de la unió dels txeco-eslovacs, polonesos, ucraïnians i sud-eslaus amb llurs germans que viuen en altres Estats i adhuc a Hongria, podria ésser deixada de banda interinament. És al Congrés internacional de la pau a qui pertocarà la feina d'arranjant totes les grans qüestions polítiques (defensa del país, representació a l'estranger, política comercial i econòmica, finances, etc.)

Aquest és, segons Zenker, l'únic mitjà de resoldre complicacions de la situació actual. Enseny, la corona hauria de proclamar solennement el dret dels diferents pobles a disposar de si mateixos.

Una Àustria lliure i pacíficament organitzada seria una base per a la pau durable. Ategeix Zenker que, d'aquesta manera, hom podria resoldre el conjunt complex de qüestions nacionals que no troben en el programa de Mr. Wilson sinó una solució de dilettants. La qüestió polonesa i la sud-eslava, al parer de Zenker, entrarien així en un nou estadi de realització pràctica.

Comentant el treball de Zenker, escriu un diari francès: «Aquest article d'un diputat austriac, acollit en un gran diari berlinés, demostra que a les potències

BANC DE REUS

de Descomptes i Préstams

Admetem en concepte de **DIPOSIT DE CUSTODIA** lliure de comissió de tota classe de títuls, cuidant del cobro dels respectius cupons al seu venciment.

Otorguem préstecs sobre valors de contractació corrent.

Rebem valors en compte corrent, franc de comissió, cuidant així mateix del cobro pels cupons i abonament en compte del seu producte mitjançant avís.

Per a la custodia dels valors posem una *cambrà acui-
raçada* posada a cobert de tot risc oferint les majors condicions de seguretat.

centrals, hom comença a tenir en compte la lliçó dels fets i a veure els abims que s'obren sota els peus dels directores de la política de força del partit pangermanista.

» Els recents fracassos militars tenen certament una part considerable en aquesta visió més clara de la realitat.»

Es evident, no obstant, que la solució que Zenker proposa resulta vagant i no presenta avui el caràcter d'una solució pràctica. Sosté el diputat austriac que cal arribar a un acord entre els diversos pobles de l'Imperi d'Austria, basat en el dret dels pobles a disposar de sí mateixos. I atorgeix que aquest dret hauria de tenir per límit les condicions d'existència d'un Estat comú. Però la qüestió rau precisament a trobar els termes d'aquest acord. La completa secesió espiritual entre les diferents races de l'Imperi fa extremadament difícil la solució interina que el diputat Zenker proposa. Al nostre parer, entre l'actual règim de l'Austria i el règim nou que els esdeveniments imposaran, no hi haurà cap període de transició. La Austria-Hongria passarà de la constitució dual avui vigent a l'estat de dissolució com a unitat política. Només la victòria dels Imperis centrals podria evitar o ajornar la dissolució. I aquesta possibilitat s'està esvainent.

A. ROVIRA i VIRGILI.

L'afer Brabo Portillo

Una coartada?

Hi ha una incidència sensacional en l'assumpte Brabo Portillo. Una incidència que té totes les traces d'una coartada, feta un pòc tard i amb poca manya.

Però expliquem-ho, per a que nostres lectors judiquin.

Per confidències d'un tal Bernardín, dependent del café de Novetats, o, més gràficament, «croupier», s'ha detingut al célebre falsificador de documents Marián Conde.

El tal Conde, home d'edat avançada, ha declarat, planerament, sense més ni més, que ell havia imitat la lletra de Brabo Portillo en la escriptura d'aquelles cartes, i que per aital treball devia cobrar 30.000 pessetes del comissari de policia, senyor Carbonell, qui, a la vegada, devia percibir 40.000 pessetes de una casa navilera.

El Bernardín i el Conde han sigut detinguts i portats a la Presó Model. Ans d'ahir se'ls hi va aixecar la comunicació, però immediatament se tornà a imposar-se'ls hi, de manera que no ha pogut saber-se que han dit els detinguts, ja que el sumari és secret.

Els periòdics recullen versions extravagants i contradictòries, a propòsit d'aquestes detencions.

La impressió, en els Jutjats, era de que's tractava d'una coartada combinada malament i tard.

Concretant la opinió que mereix aquesta novel·la, repetirem el juí de un alt funcionari judicial:

—Tot això de la falsificació me sembla una engunyifa.

De totes maneres, prompte hem de sortir de dubtes. Anem a veure que resultarà d'aquesta fantasia tan celebrada pels diaris alemanitzats.

Notes polítiques

Lo que diu En Cambó

Un confrare publica una entrevista tinguda amb En Cambó.

No volgué dir res de política internacional. Les futures relacions entre diversos països després de la guerra—digué—haurán de ser essencialment econòmiques.

Entén que les demés nacions ceraràn a Espanya les primeres matèries per a alimentar ses indústries durant varis anys, fins que's restableixi la normalitat fabril.

Es necessari que sapiguem lo que tenim i lo que val, puix al valor de la moneda substituirá el de les mercaderies intercanviables, regulant se el seu valor per la proporció que representi la producció espanyola en relació amb la mundial de cada article.

Per a fer això viable—afegí—acabo de designar una comissió composta de quatre enginyers de mines, per a que en plaç breuíssim faci una catalogació verdadera de nostra riquesa en minerals metal·lúrgics comparada amb la producció estrangera.

Respecte als carbons, creu que amb la explotació de Villablino i l'aument progressiu que s'obtingui en els últims mesos, a la primavera tindrem suficient per a atendre a les necessitats nacionals.

Mon projecte de crèdit agrícola—ha dit el senyor Cambó—se censurarà per excessivament modest, però

ec que encara toparà amb dificultats per no estar acostumats nos tres agricultors a aquestes modalitats de crèdit, sino a altres absolutament usuraries.

Aquest organisme que'm propo- so és susceptible d'adquirir els ma- jors descapdellaments, per a lo qual se necessita una acció de pro- paganda i educació que's ve ja rea- litzant per algunes associacions agraries.

Respecte del pressupost, junta- ment amb la consignació va la sis- tematització dels respectius serveis.

Termina dient el senyor Cambó: La política espanyola ha adolit de un pecat molt gran, la covardia. S'han deixat de fer coses per tem- or a córrer el risc d'equivocar-se.

Homenatge

El poble d'Albinyana (Baix Pe- nadés) ahir havia de tributar un ho- menatge al seu diputat a Corts, se- nyor marquès de Vilanova i Geltrú, en agraïment a les moltes atencions que ha tingut envers aquell poble. Es posà a una placa el nom del marquès de Vilanova i Geltrú.

Aquest i alguns dels seus amics, assistiren a la festa, la qual s'aca- bava amb un acte de propaganda na- cionalista.

Periòdics denunciats

Sota l'acusació d'injúries al prin- cep d'Astúries i sos germans els infants, fou denunciat el nombre d'ans d'ahir de «La Publicidad».

També ha sigut denunciat «Soli- daridad Obrera», per suposades in- júries al governador civil.

A tenor de les prescripcions de la recent llei sobre la neutralitat, ha sigut denunciat «El Tiempo».

Per aquí...

La Comisaria general d'Abastos ha imposat una multa de cinc mil pessetes i ha excluit del proratge de l'exportació d'oli a un industrial de Barcelona, que en les declara- cions d'existències de llaua pre- sentades en virtut del real decret de 26 de juny últim, manifesta tin-

dre 734.000 quilos d'oli envassat, essent així que havent se efectuat un afor ha resultat tindre'n no més que 154.955 quilos.

Les mateixes sancions s'imposa- rán a tots els que haguessin formu- lat declaracions inexactes.

Un centre esquerrà a Vilallonga

A la pintoresca vila de Vilallon- ga, avui s'hi inaugurarà un Centre d'esquerra. Hi assistirà una repre- sentació de l'al·liança d'esquerres, entre la qual s'hi comptarà el bata- llador diputat per Tortosa En Mar- celí Domingo, qui arribarà aquest matí en l'express de Madrid.

LA GUERRA

Albert en poder dels anglesos

El dia 23 al matí, les tropes an- gleses i australians, que ocupen el sector entre el Soma i l'Ancre, atacaren. El seu objectiu foren les posicions enemigues en el terreny elevat, atravesat per la carretera del Bray-sur-Somme a Albert.

L'atac fou coronat per l'èxit tots els objectius foren lograts aviat i l'avaç ha sigut de dues milles en un front de sis. Albert ha estat re- conquerit.

Durant aquesta afortunada ope- ració les tropes aliades han fet r.500 presoners.

També han progressat a la vora esquerra de l'Ancre, al sur de Beau- court.

Els alemanys han atacat en va- ris punts, essent rebutjats.

El 22 i el 23, durant unes ope- racions entre el Soma i Moyenneville, caigueren presoners 5.000 ale- manys.

En el front de Lys, els aliats han progressat a l'Est de Merville i en direcció a Neuf Berquin, fent alguns presoners i agafant varies ametralladores.

Una obra que interessa a patrons i obrers

Tenim a Barcelona una institució de perfeccionament de l'aprenen- tatge i millorament dels coneixe- ments tècnics dels nostres obrers, que no és encara prou ben coneguda.

Clar que ens referim a la «Escola Elemental del treball», sostinguda per la Diputació provincial de Bar- celona.

Aquesta Escola que abraça els rams de fusteria, paletes, manyans de màquines, fundidors i modelis- tes, maquinistes i fegoners, xofers, electricistes, contramestres i major- doms de teixits, tintorers i altres operaris de indústries químiques, compta amb una cinquantena de professors tècnics en les especiali- tats que ensenyen, i compta també amb els tallers i utillatge necessari per a fer totes les ensenyances.

La Diputació Provincial, assesso- rada pel Consell de Pedagogia aca- ba d'acordar una reorganització de aquesta ja meritoria institució, amb el propòsit d'enfortir-la de manera que pugui posar-se al nivell de les millors Escoles d'Arts i Oficis de l'estranger.

El que falta ara, és que tothom interessat en aquesta tasca de per- feccionament tècnic dels nostres ofi- cis, contribueixi a aquest esforç i a aquesta millora: els industrials re- comanant i facilitant als seus apre- nents i als seus operaris l'assisten- cia als cursos i cursets de la dita Escola; les societats obreres instant llurs associats perquè hi concorrin, els pares portant-hi els seus fills, i els propis interessats, aprenents i operaris, anant-hi.

Cal que tots pensem que els mals i les lluites de la guerra actual no son res comparats amb els que vin- drán després de la guerra. Convé que les lluites d'aleshores, lluites industrials de força i conseqüència no imaginades, en les quals gu-

nyarán els pobles més destres, més emprenedors i de millort utilitatge, ens trobin corporativament i individualment previnguts. La nostra ma d'obra, havem de procurar que sigui la més productora, la que produeixi les millors qualitats, perquè pugui ésser la més ben pagada.

Per aixó acabem dient a les entitats patronals i obreres, als pares, als fadrins i als aprenents: «Recordeu que a Barcelona tenim la «Escola Elemental del Treball», els uns per a recomanar-la, els altres per a matricular-vos-hi com alumnes.

(De «La Veu de Catalunya».)

COMENTARIS BREUS

La Diputació d'Oviedo, per a sufragar les despeses que origini el Centenari de Covadonga, ha acordat imposar un arbitri d'una pesseta per tonelada de carbó que s'extregui de les mines asturianes.

Pero els Ajuntaments enclavats en la conca minera n'han protestat i no volen pagar el dit arbitri.

I els duenyos de les mines están disposats a pagar la pesseta per tonelada, pero volen que vagi a parar a les Caixes dels Municipis per a construir camins veinals, carreteres, cases barates, etc.

Heu's-aquí un bon symptoma de renovació. El patriotisme platónic és reemplaçat pel patriotisme pràctic.

«Que cunda el ejemplo!»

Un diari barceloní publica tot sovint telegrams donant compte de torpedejaments.

I tots els encapsala així:

«¿Aún hay tonelaje?»

«Quina pregunta! Podria fer-la, a cau d'orella, a un seu colega barceloní, el qual, si no quedés ja tonelatge, probablement no donaria tant de paper...»

«Ulegiem, aquests dies, que en molts punts d'Espanya els famo-

lencs s'avaloten i que per apaibgar-los s'envia guardia civil.

Lógica espanyola.

«Per a quan deurán deixar aquella obra de misericordia que resa aixís: «Dar de comer al hambriento?»

A Santa Cruz de Tenerife han mort emmatzinats uns tripulants del vapor «Cabo Ortegala», a conseqüència d'haver begut uns licors fabricats amb alcohol trobat a la costa.

Aquests licors foren venuts per un comerciant que posseeix certificat del Laboratori, declarant-los bons.

El veinat, no obstant, alarmat, es nega a provar begudes.

Pensant, indubtablement, que a Dinamarca tot está podrit...

La Mancomunitat d'Ajuntaments miners d'Astúries

El que no passa a Espanya, no succeeix en lloc. Bona prova d'aixó, la tenim en el gravíssim conflicte que va a sorgir en la hermosa regió asturiana.

Les Corts votaren una llei relativa a la celebració del Centenari de Covadonga, i la Diputació d'Oviedo, sense parar se en barres, acordà cobrar als propietaris de mines una pesseta per tonelada de carbó que s'extregui, amb destí a les despeses que origini la celebració del citat Centenari de Covadonga.

I en contra de tal arbitri protestà el Concell d'Aller. Aquest convocà als demés Ajuntaments miners i reunits tots, acordaren oposar-se a l'acord de la Diputació. Entré els acords presos hi figura la vaga general en totes les mines si subsisteix l'acord. En el manifest que han publicat els municipis asturians mancomunats es diu que anirán juntes, en un clam únic, la protesta «del patró i de l'obrer, del ren-

tista i del menestral, del liberal i del conservador».

Lo graciós és que els duenyos de les mines se troben disposats a entregar la pesseta per tonelada. Pero volen que eixi arbitri, que produirà a l'any més de dos milions de pessetes, vagi a parar a les Caixes dels Ajuntaments miners, per a que s'inverteixin en camins veinals, en carreteres, en cases barates, etc., pero de cap manera per al centenari de Covadonga.

No pot ser més simpática l'actitut dels Ajuntaments asturians oposant-se als desitjos de la Diputació d'Oviedo.

Més importancia tenen els camins veinals i les carreteres que no el Centenari de Covadonga.

SECCIO OFICIAL

Junta d'Obres del Pantán de Riudecanyes

Autoritzada aquesta Junta d'Obres per a enagenar doscents motllos ovalats, de 90 centímetres de diàmetre màxim, de xapa de cer Mart in Siemens, de dos milímetres de gruix i un metre de llargada; setze motllos de xapa cilíndrics de 90 centímetres de diàmetre i un metre de llargada; i uns dos mil kilograms de ferro vell; ha acordat vendre dits materials, junts o per separat, en pública subasta que se celebrarà el dia 2 de setembre pròxim, a les dotze, en les Oficines d'aquesta Junta.

Les condicions están de manifest en les Oficines i els materials a Riudecanyes, als magatzems del Pantán.

Reus 21 d'agost de 1918.—P. A. de la J.—El secretari, E. Aguadé Parés.—B. V.—El president, Pascual.

Institut general i tècnic de Reus

A N U N C I
Curs de 1918 a 1919.—Matricula.
Ensenyança Oficial

Amb arreglo a lo previngut en les disposicions vigents, durant el

pròxim mes de setembre queda oberta la matrícula d'ensenyança oficial.

Per a efectuar-la, ho faran els alumnes en una sol·licitud impresa que a dit efecte els serà entregada a Secretaria, anotant en ella amb claretat i exactitud les assignatures objecte de la matrícula i al marge de la sol·licitud les que tinguin aprovades del curs anterior. Els alumnes amb més de catorze anys d'edat exhibiran la seva cédula personal corrent i els que es matriculin per primera vegada en aquest Centre una certificació de trobar-se revacunats expedida en forma legal. Acompanyaran a la sol·licitud vuit pessetes en paper de pagos per cada assignatura i un timbre mòvil de 0'10 pessetes per al resguart provisional.

Les matricules d'honor estan exentes de tot pago, però se sol·licitaran a aplicació dintre del mateix mes de setembre en sol·licitud dirigida al senyor Director.

Si algun alumne per causa degudament justificada no hagués pogut matricular-se en dit mes podrà efectuar-ho en el d'octubre, però abonant dobles drets.

El dia 30 de setembre caduquen els drets inherents a les matricules fetes en l'actual curs.

Es crida l'atenció dels alumnes, per a que al formalitzar ses matricules se proveixin del paper de pagos, pòlics i timbres ajustant-se a les regles de la R. O del 12 del actual inserta en la Gaceta de Madrid del 15.

Hora de despatx: de 10 a 11.
D'ordre del Sr. Vicedirector.

Reus 16 d'agost de 1918.—El Vicesecretari, A. Porta Pallisé.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat
Arraval Sta. Agna, núm. 57
Valors - Cupons - Camvis - Giros
(Compra-venta de valors.)
Camvi de monedes i bitllets estrangers.

Informació

A tres quarts de nou del vespre d'ahir, hi hagué un gros avalot en el carrer de les Galanes, degut als crits que llençava un noi de 13 a 14 anys, al qual un guardia municipal intentava conduir a Cà la Vila per haver comés alguna malifeta en una botiga del dit carrer.

L'intent del guardia no's vegé realitzat fins al cap de molta estona que acudí a auxiliar-lo l'Inspector de Rondes, qui ordenà que aquell noi fos recluit al calaboc.

Del nombrós grup de curiosos que es formá en aquella via, els uncensuraven el procedir un xic dur del guardia, mentres que altres l'aplaudien.

Se troba a Barcelona, on permanecerá alguns dies descansant de les fatigues de tres anys de guerra, el gran escultor francès En Gustau Violet.

Fa cinc anys En Violet celebrá una exposició en el «Fayans Catalá», i ara es proposa exposar alguns fangs del Canigó en les «Galeries Laietanes».

Com a homenatge a son heroisme de soldat, a son entusiasme de artista i a sa bona amistad, s'editaran en breu, traduïdes al catalá, les cartes que enviava desde la linia de foc a Barcelona i que están escampades per revistes i periódics.

En els jardins de la recreativa societat La Palma avui s'hi celebrarà ball a la tarda i a la nit.

Els ballables aniran a càrrec de la banda que porta el nom de la mateixa societat.

Gel SANO (Joaquima)

és el més recomanat per sa puresa.
DIPOSIT Plaça de Catalunya, número 7.—Reus.

Per l'Alcaldia ahir se publicá un bándol assabentant al públic que la Junta local de Subsistencies té acordat no permetre la sortida de pa elaborat fora del terme d'aquesta ciutat sense la corresponent guia municipal, quina infracció se castigara amb tot rigor.

El programa que es projectarà avui al Teatre Fortuny, en les sessions que com de costum s'hi donaran, estarà compost de «Los misterios de la selva», «Crispín y la comadre», «Revista Pathé» i «Mardo feliz».

Eugeni Mata Pons

REPRESENTACIONS
SEGURS MARITIMS
Carnicerías Velles, 5 i 7 (Tel. 366) REUS

Les farmacies que avui, pel torn establert, estarán obertes, són les següents:
Punyed, carrer de Llovera, 46 i 48.
Vallverdú, plaça del Castell.
Suazo, arraval de Jesús, 45.

El dia 23 del mes entrant tindrà lloc a Santa Coloma de Queralt el primer Concurs de bestiar cavallar, asinal, llanar i porquí, i d'avicultura i cunillam, organitzat pel Consell provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona, amb la cooperació de l'Ajuntament, Sindicat Agrícola i altres entitats agro-pequaries de la mentada vila.

Avui tindrán lloc en el concorregut cinematograf Sala Reus les acostumades sessions de cine amb el següent programa: la sensacional pel·lícula en dues parts i 2.000 metres «La Emperatriz», Anals de la guerra i la comica «Amo recal-citrante».

A Palamós s'han fet assaigs, que han donat excel·lents resultats, sobre la confecció de matalassos en

els que la llana se substitueix per finíssimes tiretes de suro.

Per aquest motiu i havent se ja rebut l'encàrrec de confeccionar grans partides de matalassos, està cridada a pendre gran impuls la indústria del suro, augmentant considerablement el nombre d'obers dedicats a l'elaboració del dit producte.

DEPENDENT D'ESCRITORI

S'ofereix per a tot el dia o per hores. Informes en aquesta impremta.

Per a avui la empresa del Kur-saal, además d'altres pel·lícoles, anuncia la projecció dels 9 i 10 episodis de la de gran èxit «El Fantasma Gris» quin principal interprete és el popular atleta Eddie Polo.

En la Sucursal de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, durant la pròxima setmana se trobarà de torn el vocal de sa Junta de Patronat, don Emili Briansó.

LA CASA BUFILL
Plaça de la Constitució, ven sucre de canya de Cuba, superior, al 70 cèntims la lliura de 400 grams.

La popular revista «Catalana» en son nombre d'aquesta setmana publica un interessantíssim sumari.

En el Teatre Circo aquesta nit s'hi donarà una extraordinaria sessió de cine. El programa el componen les pel·lícoles «La historia de Costamala», «Las manos que extranguan» i «Ay mi mamá».

Sots la presidencia d'En Tomás Mallol, ans d'ahir se reuní la Comissió provincial, despatxant assumptes de tràmit i acordant eel·lebrar ses pròximes sessions els dies 13 i 20 de setembre.

CHAMPAN LUMEN
EL MEJOR DE PRODUCCION NACIONAL
GRANDES EXITOS
MARCA DE BODEGAS BILBAINAS
VINOS FINOS DE RIOJA
COÑAC "FARO"

Escriuen del Vendrell que la persistent depreciació dels vins amenaça amb una terrible crisi a tota aquella comarca, purament vinícola.

L'empresa del Teatre Circo anuncia per al proper dijous el debut de la companyia de volantins de Mr. Willy Frediani.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent. de 11 a 12 i de 16 a 18

El dia 4 de setembre sortirà de Tarragona per a Tortosa, on quedarà destacat, el primer batalló del regiment d'Almansa, que rellevarà al segon de Luchana.

SECCIO COMERCIAL

CANVIS CORRENTS
DONATS PER LA JUNTA SINDICAL DEL COL·LEGI DE CORREDORS DE COMERÇ DE LA PLAÇA DE REUS

EXTRANGERS

Londres 90 d/l. . . . . operacions diner
Idem zeque . . . . . » »
París idem . . . . . » »
Berlín idem . . . . . » »
Marsella vista . . . . . » »
Hamburg vista . . . . . » »

VALORS LOCALS

Canvi anterior de operacions	Valor nominal pessetes	Operacions
440	Gas Reusense.	250
525	Industrial Harinera	400
660	Banco de Reus de Descuentos i préstamos.	500
500	Obligacions Electra Reusense.	500

25	Companyia Reusense de Tramvies, S.A.	250
200	Idem id., Serie B.	500
400	Electra Reusense	500
2600	Institut P. Mata	2500
560	Institut P. Mata.	500
150	Empresa Hidrofórica	125
525	Obligacions Manicomio Reusense.	500
725	Carburos de Teruel.	500
200	Pantán de Riudecayes.	50

ESPECTACLES

Teatre Fortuny
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Teatre Circo
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Kursaal
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Sala Reus
Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Companyia Reusense de Tramvies
Servei de trens que regeix des del 14 de Juliol de 1918

Sortides de Reus (Arrabal Robuster)	Sortides de Salou
Tren 24 a les 6'50	Tren 23 a les 7'40
" 26 " 8'25	" 25 " 9'20
" 2 " 10'25	" 11 " 11'20
" 12 " 15'15	" 1 " 16'10
" 36 " 17'05	" 35 " 18'40
" 38 " 19'20	" 37 " 20'05

Extraordinaris en els dies festius
" 25 " 11'15 " 27 " 12'10
" 32 " 16'05

PREUS: Bitllet ordinari 0'75 ptes.
Bitllet d'anada i tornada 1'05
Id. per a nois de 3 a 7 anys 0'60

Tarifa especial núm. 4, de bitllets d'anada i tornada a 0'60 ptes.
S'expedeixen aquests bitllets per als trens que surten de Reus fins a les 6'50, i son vàlits per al retorn fins al que surt de Salou a les 16'10. Els dies festius se n'expedirán fins al tren de les 11'15, i servirán per al retorn fins al de les 18'40.

Linia de Valencia
Surten de Salou per a Valencia 6'21, 9'18, 0'02, 18'02 (fins a Benicarló).
Arriben a Salou de Valencia 4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).

IMP. SANJUÁN - REUS

Gran Hotel - Restaurant de LONDRES

HOTEL DE PRIMER ORDRE
Habitacions amb teléfon urbà i interurbà : Habitacions amb bany, dutxes i teléfon

PATHEFONO

Màquina parlant la més econòmica. El diafragma PATHE canta sense agulla. Grandios assortit en discs dobles.
Magatzems Gisbert

Plaça Constitució i Retis
(al costat de la casa Bofill)

La Hidràulica Reusense

de **EMILI AULES**
Extens assortit en Mosàics hidràulics
PREUS ECONÒMICS

Camí de Riudoms Reus

Fàbregas i Recasens

BANQUERS

Valors, Cupons, Banca, Canvi, Giro

Rambla dels Estudis, 4ª Barcelona
TELEFONS A 2248 i A 3453

Els cafès GIL

SON. Els de més fortalesa.
SON. Els de més aroma.

Carrer Metge Fortuny, 3 (davant La Fleca)-Reus

Manufactura General de Goma i Amianto

BLASI, SAGUÉ i PALLÀS
Despatx: Passeig de Sant Joan, 4.-Barcelona
Fàbrica: Roger de Flor, 170 a 176.-Barcelona

Articles per a la Indústria, Maquinaria, Buscar, Viticultura, Electricitat, Ortopèdia, Cirurgia, Jugueteria, Sport, etc., etc.—Fabricació de Cánules de Eboïnta, amb patent per 20 anys.—Especialitat en el recobert de goma i eboïnta de cilindres de ferro per a totes les indústries.—Execució de peces de goma segons dibuix o model.—Borses o bufetes de goma per al gel.

Representant a Reus: Agustí Esteve, Major, 15

DISPONIBLE

El cas més senzill de TOS

el refredat més simple; qualsevol lleugera inflamació, més que afeccions tranzitòries constitueixen un perill seriós i constant. La TISIS, BRONQUITIS CRÒNICA, l'ASMA, etc., són ben sovint el resultat de catarrals mal cuidats. Les

Pastilles Serra

compostes de balsàmics, antissèptics i espectorants que tenen la facultat d'aliviar i curar tota mena de TOS i enfermetats de les vies respiratòries són el millor que pot recomenar-se en la seguretat d'obtenir promptes i satisfactoris resultats

Calma la tos ràpidament, estova el pit, descarrega els pulmons i fan desaparèixer tot seguit la fadiga que oprimia i dificultava la respiració.

ES VENEN A DOS RALS CAPSA

Litinoïdes Serra

Primera sal litínica fabricada a Espanya per a la obtenció de

RIQUÍSSIMA AIGUA DE TAULA

Exigiu sempre el nom LITINOÏDES SERRA sobre fons blau i tindreu la garantia de que la bossa és llegítima, essent l'únic veritable remei per a prevenir i curar malalties de l'estómac, fetge, ronyons, mal de pedra, etc. Proporcionen una aigua pura, fresca, carbònica, deliciosa de gust.

Es venen en capses de 12 paquets a 1 pesseta; de 30 paquets a 3'65 pessetes; de 100 a 7 pessetes,

UN PAQUET SOL 10 CÈNTIMS

El Reconstituent millor

és aquell que basant-se en teories científiques admeses universalment proporciona a l'organisme empoïbrit un immediat alivi i la reparació progressiva de les forces perdudes.

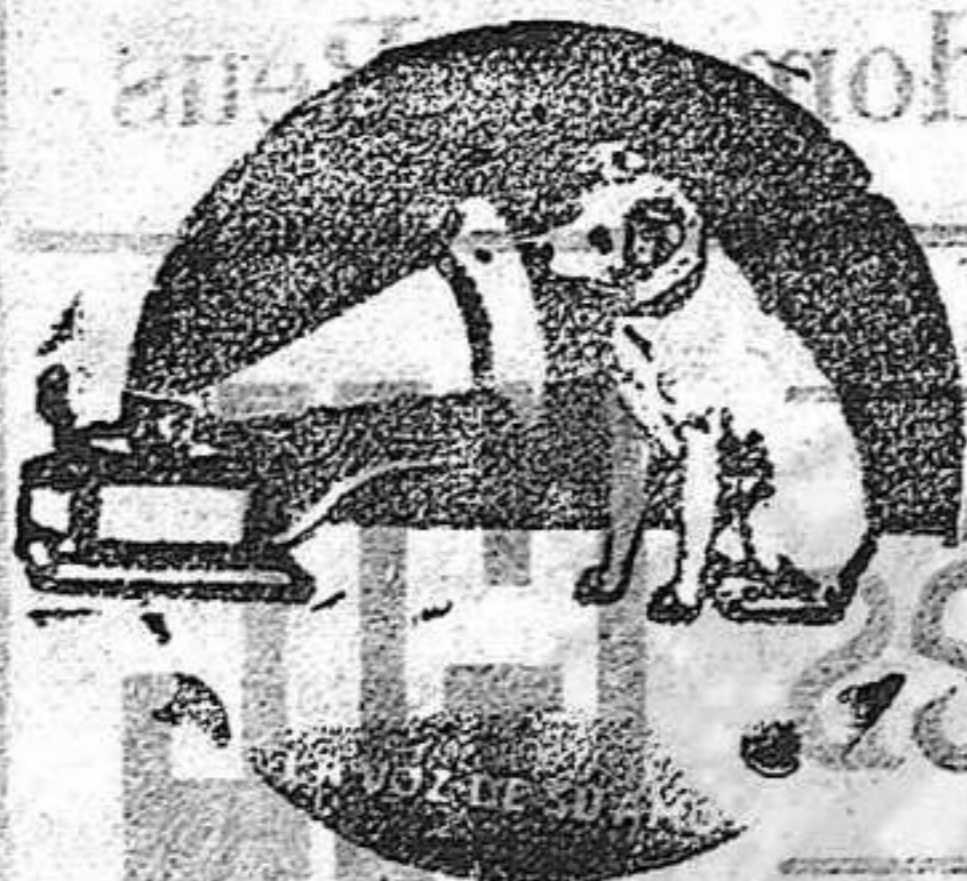
L'Enofosforina Serra

agradable al paladar com la més fina de les begudes, té una acció vivificant tal que pot dir-se que REFÀ el cos rendit per l'anèmia; remineralitza la matèria gris, aclareix la ment i retorna el bon humor.

Es indispensables per a totes aquelles persones convalents de llargues malalties, per a combatre la vellesa prematura, entortir al débil i vigoritzar a l'impotent.

FARMACIA SERRA - Arraval Sta. Agna, n.º 80 - **REUS**

Sense aquesta marca

Companyia del Gramófon S.A. ESPANYOLA

Èxit colossal dels célebres artistes

TITTA RUFO I CARUSO
en discs marca GRAMÓFONO

De venda: **R. PERPIÑA** - Carrer Major, 22 - Despatx: 24, pral. - **REUS**

aparell **NO** és un Gramófon
- CATALEGS GRATIS -

Dipòsit de Rellogeria. - Relloges de butxaca i Despertadors de 2'90 p.

JOSEP SOLÉ

RECADER DE REUS A BARCELONA

BARCELONA
Bou de la Plaça Nova, 16
Passeig de Gràcia, 62 (Colmado)
Hospital, 4 (Estanc)

REUS
Güell i Mercader, (Hostals)
Teléfon 359
Arraval Santa Agna, 5

TINTORERIA de

Manuel Cibiach

Se renta i tenyeix tota classe de roba. - S'utilitza el planxat elèctric.

Galanes, 7 REUS

A. Terrafeta i de Barberá

Comissions - Representacions

Arraval Robustor, 38, 1.ª Reus

Taller de Cerralleria d'obres

JOAN ADSERA CAMPS

Carrer d'Alegre, 17. - REUS

Representant exclusiu a Reus de les portes d'acer ondulat, i de tots sistemes, de la Casa J. Mas Bagá, de Barcelona, i reparació de les mateixes.

Fàbrica de Capses de Cartró

ENRIC VIDAL

Carrer Galló, 4 REUS

Casa PUJOL

TRAJOS DE LLANA
DES DE 25 PESSETES

Monterols, 37 REUS

Esteve Massagué

Comissions-Representacions

St. Llorens, 8, 3.ª REUS

VENDA

Per retirar-se el seu dueny es ven el CENTRE DE SUSCRIPCIONS instal·lat a l'arraval baix de Jesús, 6. mPerinfortes dirigir-se a Josep Sans.

JOAN PUJOL

Recader de Reus a Barcelona

Arraval alt Jesús, REUS